

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฏ
สารบัญภาพภาคผนวก	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 หม่อน และสารที่สำคัญในผลหม่อน	5
2.2 สารอนุมูลอิสระ และการเกิดสารอนุมูลอิสระ	14
2.3 สารแอนติออกซิแดนต์ในผักและผลไม้	18
2.4 การผลิตอาหารในบรรจุภัณฑ์ทนร้อนชนิดอ่อนตัว	30
บทที่ 3 อุปกรณ์ และวิธีการวิจัย	38
3.1 วัสดุดิบ	38
3.2 สารเคมี	38
3.3 วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ	40
3.4 วิธีการวิจัย	41
บทที่ 4 ผลการทดลอง และวิจารณ์	45
4.1 ลักษณะคุณภาพของผลหม่อน และน้ำหม่อนที่ระยะความสุกต่างกัน	45

4.2	น้ำหนักรับบรรจุที่เหมาะสมของผลหม่อนในแต่ละระยะความสุก สำหรับการผลิตผลหม่อนในน้ำเชื่อม	48
4.3	ระยะความสุกของผลหม่อนที่เหมาะสม สำหรับการผลิตผลหม่อนในน้ำเชื่อม	50
4.4	ระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการฆ่าเชื้อผลิตภัณฑ์ผลหม่อนในน้ำเชื่อม	54
4.5	ลักษณะคุณภาพของผลิตภัณฑ์ผลหม่อนในน้ำเชื่อมหลังเก็บรักษา ในอุณหภูมิห้องเป็นระยะเวลา 6 เดือน	55
4.6	การใช้ประโยชน์จากผลหม่อนในน้ำเชื่อม	65
บทที่ 5	สรุปผลการทดลอง และข้อเสนอแนะ	71
5.1	สรุปผลการทดลอง	71
5.2	ข้อเสนอแนะ	72
เอกสารอ้างอิง		73
ภาคผนวก		79
ภาคผนวก ก	ข้อมูลการวิจัย (คุณภาพของผลิตภัณฑ์ผลหม่อนในน้ำเชื่อม หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิห้องเป็นระยะเวลา 6 เดือน)	80
ภาคผนวก ข	รูปภาพประกอบงานวิจัย	83
ภาคผนวก ค	วิธีวิเคราะห์คุณภาพผลหม่อน	88
ภาคผนวก ง	วิธีการผลิตผลหม่อนในน้ำเชื่อม	102
ภาคผนวก จ	แบบทดสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสที่ใช้ในงานวิจัย (Hedonic Scale Test 9 Point)	104
ภาคผนวก ฉ	ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 179 (พ.ศ. 2540) เรื่อง อาหาร ในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท และมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ลินจีในภาชนะบรรจุ (มอก. 67-2539)	109
ประวัติผู้เขียน		120

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ส่วนประกอบทางเคมีของผลหม่อน (ต่อน้ำหนักสด 100 กรัม)	11
2.2 ปริมาณสารแอนโทไซยานินในผลไม้บางชนิด	27
2.3 สถานะการใช้ความร้อนสำหรับการฆ่าเชื้อ กับชนิดของอาหาร และวัสดุที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์	32
4.1 ลักษณะคุณภาพของผลหม่อน และน้ำหม่อนที่ระยะความสุกต่างกัน	47
4.2 ผลของการบรรจุผลหม่อนในบรรจุภัณฑ์ที่มีน้ำหนักผลหม่อน และน้ำเชื่อมต่างกัน ต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์สุดท้าย	49
4.3 ลักษณะคุณภาพทางกายภาพ และเคมีของผลหม่อนในน้ำเชื่อม ที่ระยะความสุกต่างกัน	51
4.4 ลักษณะคุณภาพทางประสาทสัมผัสของผลหม่อนในน้ำเชื่อม ที่ระยะความสุกต่างกัน	54
4.5 ผลของเชื้อจุลินทรีย์ในผลิตภัณฑ์ผลหม่อนในน้ำเชื่อม ที่ผ่านการต้มฆ่าเชื้อ ในน้ำเดือดระยะเวลาต่างกัน	55
4.6 ปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ในผลิตภัณฑ์ผลหม่อนในน้ำเชื่อม หลังเก็บรักษาในระยะเวลาต่างกัน	64
4.7 ลักษณะคุณภาพทางประสาทสัมผัสของผลหม่อนในน้ำเชื่อมหลังเก็บรักษาที่ 3 เดือน	66
4.8 ลักษณะคุณภาพทางประสาทสัมผัสของน้ำผลหม่อนพร้อมดื่ม ที่ผลิตจากวัตถุดิบต่างกัน	68
4.9 ลักษณะคุณภาพทางประสาทสัมผัสของเด็กผลหม่อน ที่ผลิตจากวัตถุดิบต่างกัน	69
4.10 ลักษณะคุณภาพทางประสาทสัมผัสของไอศกรีมผลหม่อน ที่ผลิตจากวัตถุดิบต่างกัน	70

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ลักษณะดอกตัวผู้ ดอกตัวเมีย เมล็ด และผลหม่อน	8
2.2 ลักษณะโครงสร้างของสารประกอบเชิงซ้อนระหว่าง EDTA กับโลหะไอออน	19
2.3 ลักษณะโครงสร้างของสารประกอบพีนอลบางชนิด	22
2.4 ลักษณะโครงสร้างพื้นฐานของสารแอนโทไซยานิน	23
2.5 ลักษณะโครงสร้างของสารแอนโทไซยานินบางชนิดที่สำคัญ	24
2.6 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสารแอนโทไซยานิน ตามค่าความเป็นกรด-ด่าง	26
2.7 บริเวณ Binding site ของสารเคอร์ซีทินที่จับกับไอออนของโลหะ	28
4.1 การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักเนื้อผลหม่อนในน้ำเชื่อม หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง ในระยะเวลาต่างกัน	56
4.2 การเปลี่ยนแปลงของแรงตัดผลหม่อนให้ขาด ของผลหม่อนในน้ำเชื่อม หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องในระยะเวลาต่างกัน	56
4.3 การเปลี่ยนแปลงคุณภาพทางด้านสีของผลหม่อนในน้ำเชื่อม หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องในระยะเวลาต่างกัน	58
4.4 การเปลี่ยนแปลงค่าความเป็นกรด-ด่าง และปริมาณกรดทั้งหมด ของผลหม่อนในน้ำเชื่อม หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องในระยะเวลาต่างกัน	59
4.5 การเปลี่ยนแปลงปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด และปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ ของผลหม่อนในน้ำเชื่อม หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องในระยะเวลาต่างกัน	60
4.6 การเปลี่ยนแปลงของสารประกอบพีนอลทั้งหมด สารแอนโทไซยานินทั้งหมด และ สารเคอร์ซีทินของผลหม่อนในน้ำเชื่อม หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องในระยะเวลา ต่างกัน	62
4.7 การเปลี่ยนแปลงของค่าดัชนีสารแอนติออกซิเดนต์ และความสามารถในการกำจัด อนุมูลอิสระของผลหม่อนในน้ำเชื่อม หลังเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องในระยะเวลา ต่างกัน	63

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางที่	หน้า
ก.1 คุณภาพทางกายภาพของผลหม่อนในน้ำเชื่อมแต่ละชนิด หลังเก็บรักษา ในอุณหภูมิห้องเป็นระยะเวลา 6 เดือน	81
ก.2 คุณภาพทางเคมีของผลหม่อนในน้ำเชื่อมแต่ละชนิด หลังเก็บรักษาในอุณหภูมิห้อง เป็นระยะเวลา 6 เดือน	82

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพที่	หน้า
ข.1 ลักษณะของกิ่ง ใบ และผลหม่อนพันธุ์เชียงใหม่	84
ข.2 ลักษณะผลหม่อนสดพันธุ์เชียงใหม่ ที่ระยะความสุกต่างกัน	84
ข.3 ลักษณะของผลหม่อนในน้ำเชื่อม ที่ระยะความสุกต่างกัน	85
ข.4 ลักษณะของผลหม่อนในน้ำเชื่อมในบรรจุภัณฑ์ที่ทนร้อนชนิดอ่อนตัวแบบถุงใส (ไม่ลามิเนตด้วยอลูมิเนียมฟอยล์) และแบบถุงทึบ (ลามิเนตด้วยอลูมิเนียมฟอยล์)	85
ข.5 ลักษณะของเนื้อผลหม่อนในน้ำเชื่อมแต่ละระยะความสุก ที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์ต่างกัน	86
ข.6 ลักษณะน้ำผลหม่อนพร้อมดื่มที่ผลิตจากผลหม่อนต่างชนิดกัน	86
ข.7 ลักษณะเค้กผลหม่อนที่ผลิตจากผลหม่อนต่างชนิดกัน	87
ข.8 ลักษณะไอศกรีมผลหม่อนที่ผลิตจากผลหม่อนต่างชนิดกัน	87
ค.1 กราฟมาตรฐานกรดแกลลิกที่ใช้ในการหาค่าปริมาณสารประกอบฟีนอลทั้งหมด	95